

Format Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid

Format Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid

juni 2006

COLOFON

Samenstelling

Vormgeving binnenwerk

Druk

Sector Document Processing, VNG

SGBO

Onderzoek > Advies > Implementatie

Postbus 30435

2500 GK Den Haag

SGBO

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van SGBO.

Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. SGBO kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

In 2006 is de vernieuwde handreiking Kernbeleid Veiligheid gepubliceerd. Daarbij zijn enkele ‘flankerende’ instrumenten ontwikkeld: instrumenten die inhoudelijk sterk aansluiten op de methode en ondersteunend zijn bij de toepassing ervan. Het gaat om een vijftal instrumenten:

- een format voor de kadernota integrale veiligheid;
- een stramien voor de veiligheidsanalyse;
- een modelconvenant voor de samenwerking rond integrale veiligheid;
- een richtingwijzer voor de samenstelling van de werkgroep;
- een tekst die als informatieflyer aan externe werkgroepleden kan worden uitgereikt.

Dit document betreft het eerste ‘flankerende instrument’, het format voor de gemeentelijke kadernota integrale veiligheid. Het kan als stramien worden gebruikt bij het verwerken van de antwoorden op de beleidsvragen in de loop van de verschillende werkgroepbijeenkomsten. De ambtenaar integrale veiligheid kan het document telkens actualiseren en voorafgaand aan een nieuwe sessie aan de werkgroepleden zenden/mailen. De opbouw van het format correspondeert met de volgorde van de (clusters) beleidsvragen in Kernbeleid Veiligheid.

Het format kan eventueel ook gebruikt worden zonder dat de methode gevolgd wordt i.e. met een werkgroep en de beleidsvragen gewerkt wordt. Het betreft een algemeen geldige en bruikbare opbouw van een gemeentelijke kadernota integrale veiligheid. Elke gemeente kan het format gebruiken c.q. invullen.

Bij elk hoofdstuk en paragraaf wordt kort toegelicht wat de functie ervan is in het bredere geheel en hoe de inhoud eruit kan zien – wat de hoofdlijn is, welke elementen erin verwerkt kunnen worden. Verwezen wordt naar de beleidsvragen uit de methode die over het hoofdstuk of de paragraaf handelen.

NB: dit document is digitaal beschikbaar als WORD-document en kan met de computer verder worden ingevuld.

- De tekst tussen de haken [ ] betreft toelichtende tekst en dient te worden verwijderd.
- Waar puntjes (...) staan, dient tekst te worden toegevoegd.
- De inhoudsopgave kan geactualiseerd worden door op de inhoudsopgave te gaan staan, op de rechter muisknop te drukken en vervolgens ‘Veld bijwerken’ te kiezen.

Inhoudsopgave Kadernota

Vooraf	0	
1	Visie	1
	Aanleiding	1
	Strategische doelstellingen	1
	Uitgangspunten	1
	Strategische partners	1
	Flankerende beleidsprocessen	2
2	Veiligheidsanalyse	3
2.1	Veilige woon- en leefomgeving	3
2.2	Bedrijvigheid en veiligheid	4
2.3	Jeugd en veiligheid	4
2.4	Fysieke veiligheid	4
2.5	Integriteit en veiligheid	4
3	Prioriteiten	5
	Prioriteit A: ...	5
	Prioriteit B: ...	7
	Prioriteit C: ...	7
	Prioriteit D: ...	7
	Prioriteit E: ...	8
	Prioriteit F: ...	8
	Prioriteit G: ...	8
	Prioriteit H: ...	9
4	Aanpak op de veiligheidsvelden	10
4.1	Veilige woon- en leefomgeving	10
4.2	Bedrijvigheid en veiligheid	11
4.3	Jeugd en veiligheid	12
4.4	Fysieke veiligheid	12
4.5	Integriteit en veiligheid	14
5	Organisatorische borging	15
5.1	Veiligheid in de gemeentelijke organisatie	15
5.2	Interne en externe afstemming	15
5.3	Politiek-bestuurlijke inbedding	15
5.4	Planning en control	16
5.5	Communicatie	16
Bijlagen	17	

Vooraf

[In dit deel van de kadernota wordt kort ingegaan op de wijze van totstandkoming van de nota en de vervolgstappen die worden gezet. Door deze informatie wordt de nota in een breder verband geplaatst. De lezer verkrijgt zicht op het proces waar de nota onderdeel van uitmaakt. Ingegaan kan worden op de startnotitie die de start van het proces vormde, de oude veiligheidsnota (voorzover aanwezig), de wijze van totstandkoming, het uitvoeringsprogramma dat opgesteld zal worden, de termijnen die gelden voor de nota en het programma en het eventueel opgestelde convenant integrale veiligheid (deze kan ook als bijlage bij de kadernota worden gevoegd). **NB:** de invulling van dit deel van de kadernota geschiedt niet via beantwoording van belevingsvragen uit de methode. De ambtenaar integrale veiligheid voegt de tekst toe nadat de hoofdstukken 1 tot en met 5 zijn gerealiseerd.]

Startnotitie

... [Korte verwijzing naar startnotitie; datum, vaststelling, inhoud.]

Oud beleid

... [Korte verwijzing naar oude veiligheidsnota, voorzover aanwezig.]

Totstandkoming kadernota

... [Kort ingaan op proces van werkgroep (met externe partners), de rol van de bewoners bij de beleidsontwikkeling en de rol van de Raad (startnotitie, prioritering, kaderstelling).]

Uitvoeringsprogramma

... [Kort aangeven dat de kadernota geoperationaliseerd zal worden in een uitvoeringsprogramma.]

Beleidscyclus/termijnen

... [Kort ingaan op termijnen die gelden voor kadernota en uitvoeringsprogramma en op de structuur van de meerjarige beleidscyclus (kadernota – jaarprogramma – evaluatie – nieuw jaarprogramma – etc); tevens aangeven of en hoe timing van cyclus aansluit op die van de begroting.]

Convenant

... [Kort ingaan op convenant Integrale Veiligheid, voorzover afgesloten.]

1 Visie

[In dit deel van de kadernota worden de strategische uitgangspunten en doelstellingen van het veiligheidsbeleid beschreven. Hiermee verwoordt de gemeente zijn visie op de beleidsvoering in de komende jaren. De invulling van dit deel geschiedt via de beantwoording door de werkgroep Kernbeleid van de **beleidsvragen 1 tot en met 5** van de methode.]

Aanleiding

... [Omschrijving van de aanleiding voor de ontwikkeling van veiligheidsbeleid (**beleidsvraag 1**). Door de aanleiding te verhelderen wordt duidelijk welke meerwaarde het beleid in elk geval dient te hebben. De omschrijving van de aanleiding wortelt het beleid in een duidelijke ratio en geeft mede richting aan de inhoud van het beleid.]

Strategische doelstellingen

... [Omschrijving van de strategische doelstellingen van het beleid (**beleidsvraag 2**). Het gaat hierbij om meerjarige, 'grote lijnen'-doelstellingen. Deze hoeven niet meetbaar geformuleerd te zijn. Nadere uitwerking en operationalisering van deze strategische doelstellingen geschiedt bij de uitwerking van de aanpak rond prioriteiten en de veiligheidsvelden in hoofdstuk 3 en 4 van de kadernota.]

Uitgangspunten

... [Omschrijving van de uitgangspunten bij beleidsontwikkeling en beleidsvoering (**beleidsvraag 3**). Het gaat hierbij om principes en aannames met betrekking tot de te volgen wijze van beleidsvoering. Zoals de aard van de regierol, het betrekken van externe partners bij de beleidsontwikkeling en de wijze van afstemming met andere gemeenten.]

Strategische partners

... [Hier worden de strategische partners genoemd (**beleidsvraag 4**). Strategische partners zijn de essentiële, onmisbare partners bij het veiligheidsbeleid. De gemeente werkt er vaak op meerdere onderwerpen mee samen. Strategische partners bevinden zich zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie.]

Flankerende beleidsprocessen

... [Benoeming van de flankerende beleidsprocessen (**beleidsvraag 5**). Dit zijn de interne en externe beleidsprocessen waar rekening mee gehouden wordt in het veiligheidsbeleid en waarin het veiligheidsbeleid doorwerkt. Het gaat bijvoorbeeld om gemeentelijk jeugdbeleid en prostitutiebeleid maar ook het strategisch en operationeel beleid van de politie.]

2 Veiligheidsanalyse

[In dit deel van de kadernota wordt de uitgangssituatie van het beleid beschreven: wat zijn de belangrijkste veiligheidsproblemen, welke aanpak is er reeds en waar zitten de omissies in de aanpak? Duidelijkheid op deze punten is nodig om het beleid effectief i.e op de maat van de gemeente te kunnen laten zijn. De prioritering en overige aanpak in de hoofdstukken 3 en 4 vloeien logisch voort uit de veiligheidsanalyse. De invulling van dit deel van de kadernota geschiedt via de beantwoording door de werkgroep Kernbeleid van de **beleidsvragen 6 tot en met 8**.

NB: dit deel van het format is niet geschikt als werkdocument voor de registratie van voorlopige beantwoordingen en uitkomsten van de beleidsvragen en het rondmailen van deze conceptversies naar leden van de werkgroep. Daarvoor kan beter het *Stramien Veiligheidsanalyse* gebruikt worden – een van de andere flankerende instrumenten naast de handreiking kernbeleid. Daarin kunnen conceptbeantwoordingen van de vragen 6 tot en met 8 worden vastgelegd en gaandeweg worden verfijnd. De uiteindelijke, definitieve versie van de beantwoording kan samengevat worden overgenomen in dit format. (Het ingevulde stramien van de veiligheidsanalyse kan vervolgens samen met hoofdstuk 1 en 2 van de kadernota aan de Raad worden gezonden in verband met de prioritering door de Raad in stap 5 van de methode. Het advies over de prioriteiten - beleidsvraag 9 – dient daaraan te worden toegevoegd: dit format biedt geen ruimte voor dit advies.)]

2.1 Veilige woon- en leefomgeving

[In deze paragraaf wordt voor het veiligheidsveld ‘veilige woon- en leefomgeving’ aangegeven wat de belangrijkste bedreigingen zijn, wat de hoofdlijnen in de huidige aanpak zijn en welke omissies er in die aanpak zijn. Deze vragen worden beantwoord voor elk veiligheidsthema binnen het veiligheidsveld (zie de handreiking en het stramien voor een overzicht van de veiligheidsthema’s). Het materiaal voor de beantwoording wordt ontleend aan het ingevulde stramien voor de veiligheidsanalyse. De belangrijkste conclusies daaruit worden overgenomen. Indien mogelijk worden meerdere thema’s gecombineerd beschreven, om daarmee het hoofdlijnenkarakter van de analyse te versterken.]

...

2.2 Bedrijvigheid en veiligheid

[In deze paragraaf wordt voor het veiligheidsveld ‘bedrijvigheid en veiligheid’ aangegeven wat de belangrijkste bedreigingen zijn, wat de hoofdlijnen in de huidige aanpak zijn en welke omissies er in die aanpak zijn. Elk veiligheidsthema binnen het veiligheidsveld komt aan bod en het materiaal wordt ontleend aan het ingevulde stramien voor de veiligheidsanalyse. Eventueel worden thema’s gecombineerd beschreven.]

...

2.3 Jeugd en veiligheid

[In deze paragraaf wordt voor het veiligheidsveld ‘jeugd en veiligheid’ aangegeven wat de belangrijkste bedreigingen zijn, wat de hoofdlijnen in de huidige aanpak zijn en welke omissies er in die aanpak zijn. Elk veiligheidsthema binnen het veiligheidsveld komt aan bod en het materiaal wordt ontleend aan het ingevulde stramien voor de veiligheidsanalyse. Eventueel worden thema’s gecombineerd beschreven.]

...

2.4 Fysieke veiligheid

[In deze paragraaf wordt voor het veiligheidsveld ‘fysieke veiligheid’ aangegeven wat de belangrijkste bedreigingen zijn, wat de hoofdlijnen in de huidige aanpak zijn en welke omissies er in die aanpak zijn. Elk veiligheidsthema binnen het veiligheidsveld komt aan bod en het materiaal wordt ontleend aan het ingevulde stramien voor de veiligheidsanalyse. Eventueel worden thema’s gecombineerd beschreven.]

...

2.5 Integriteit en veiligheid

[In deze paragraaf wordt voor het veiligheidsveld ‘integriteit en veiligheid’ aangegeven wat de belangrijkste bedreigingen zijn, wat de hoofdlijnen in de huidige aanpak zijn en welke omissies er in die aanpak zijn. Elk veiligheidsthema binnen het veiligheidsveld komt aan bod en het materiaal wordt ontleend aan het ingevulde stramien voor de veiligheidsanalyse. Eventueel worden thema’s gecombineerd beschreven.]

...

3 Prioriteiten

[In dit deel van de kadernota worden de prioriteiten van het beleid benoemd en de aanpak ervan op hoofdlijnen beschreven. Dit deel van de kadernota bevat dus de zwaartepunten in beleid en aanpak. De prioritering is in principe verricht door de Raad. Die baseert zich daarbij op de veiligheidsanalyse (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 4 van de kadernota worden de overige hoofdlijnen in de aanpak op de veiligheidsvelden beschreven (elke prioriteit valt logischerwijze ook binnen een veiligheidsveld).

De invulling van dit deel van de kadernota geschiedt via de behandeling van **beleidsvraag 10** in de handreiking. Ook beleidsvraag 9 informeert naar de prioriteiten, maar de uitkomst daarvan is onderdeel van het advies dat na de veiligheidsanalyse aan de Raad wordt aangeboden. De beantwoording van vraag 9 door de werkgroep wordt niet opgenomen in de kadernota (tenzij ervoor gekozen is de prioritering niet door de Raad te laten doen; dan zijn de prioriteiten die uit vraag 9 voortvloeien dezelfde als die via vraag 10 verder uitgewerkt worden en in dit deel van de kadernota centraal staan).

Het format biedt ruimte voor uitwerking van acht prioriteiten, maar in werkelijkheid kunnen er natuurlijk ook meer of minder prioriteiten zijn. Bij minder prioriteiten kunnen paragrafen verwijderd worden, in het andere geval worden toegevoegd.

Voor elk prioriteit worden de beoogde effecten beschreven, de accenten qua maatregelen en instrumenten en de betrokken partijen. Deze aspecten worden op hoofdlijnen uitgewerkt (nadere operationalisering geschiedt in het uitvoeringsprogramma dat in het verlengde van de kadernota wordt opgesteld.)

Prioriteit A: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Voorbeeld: prioriteit x (uitwerken)

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit B: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit C: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit D: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit E: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit F: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit G: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

Prioriteit H: ...

Beoogde effecten:

...

Accenten qua maatregelen en instrumenten:

...

Betrokken partijen:

...

4 Aanpak op de veiligheidsvelden

[Dit deel van de kadernota bevat de beschrijving van de aanpak op de vijf veiligheidsvelden. De prioriteiten maken onderdeel uit van deze aanpak (de prioriteiten liggen immers binnen veiligheidsvelden). Daarnaast zijn er *andere* hoofdlijnen in de aanpak op de velden (het gaat dan bijvoorbeeld om ‘oud’ beleid dat doorgezet moet worden, of om nieuwe aspecten die echter niet prioritair zijn; het betreft beleidslijnen die, net als de prioriteiten, blijken uit de veiligheidsanalyse). Voor elk veiligheidsveld wordt aangegeven wat de ambitie is, welke prioriteiten erbinnen vallen, welke andere hoofdlijnen in de aanpak er zijn, of er een wijkaanpak nodig is, welke partners er zijn, welke intergemeentelijke samenwerking nodig is en (grosfweg) welke middelen benodigd zijn. De veiligheidsthema’s binnen de veiligheidsvelden worden hier niet elk afzonderlijk systematisch behandeld; ze dienen grosfweg als achtergrond, worden zoveel mogelijk in combinatie behandeld en eventueel – wanneer ze er qua aanpak duidelijk uitschieten – afzonderlijk benoemd. De beschrijving van de ‘andere’ hoofdlijnen in de aanpak vloeit logisch voort uit de veiligheidsanalyse in hoofdstuk 2. Elke hoofdlijn is daarin (of tenminste in het onderliggende Stramien Veiligheidsanalyse) reeds benoemd.

De invulling van dit deel van de kadernota geschiedt via de behandeling door de werkgroep Kernbeleid van de **beleidsvragen 11 tot en met 15** uit de methode.]

Voorbeeld: Veiligheidsveld A, met daarin eerdere voorbeeld prioriteit x (uitwerken)

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

4.1 Veilige woon- en leefomgeving

[Deze paragraaf bevat de beschrijving van de aanpak op het veld ‘veilige woon- en leefomgeving’.]

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

4.2 Bedrijvigheid en veiligheid

[Deze paragraaf bevat de beschrijving van de aanpak op het veld ‘bedrijvigheid en veiligheid’.]

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

4.3 Jeugd en veiligheid

[Deze paragraaf bevat de beschrijving van de aanpak op het veld ‘jeugd en veiligheid’.]

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

4.4 Fysieke veiligheid

[Deze paragraaf bevat de beschrijving van de aanpak op het veld ‘fysieke veiligheid’.]

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

4.5 Integriteit en veiligheid

[Deze paragraaf bevat de beschrijving van de aanpak op het veld ‘integriteit en veiligheid’.]

Ambitie

...

Prioriteiten die binnen het veld vallen

...

Andere hoofdlijnen in de aanpak

...

Benodigde wijkaanpak

...

Interne en externe partners

...

Intergemeentelijke of regionale samenwerking

...

[Indien mogelijk en wenselijk:]

Raming benodigde middelen en capaciteit

...

5 Organisatorische borging

[In dit deel van de kadernota wordt aangegeven welke voorzieningen getroffen moeten worden binnen de gemeentelijke organisatie om de uitvoering van het beleid goed te laten verlopen. Het gaat specifiek om voorwaarden met betrekking tot de verankering van veiligheid in de afdelingen, de positionering en invulling van de functie ambtenaar integrale veiligheid, de interne en externe afstemming over veiligheid, de politiek-bestuurlijke inbedding van de veiligheid, de planning en control van beleid en uitvoering en de communicatie over het beleid. Het benoemen van deze voorwaarden is een noodzakelijk complement van de inhoudelijke aanpak rond de veiligheid (hoofdstuk 3 en 4). Een goede organisatorische borging vormt de basis van effectieve beleidsvoering. De invulling van dit deel van de kadernota geschiedt via de behandeling door de werkgroep Kernbeleid van de **beleidsvragen 16 tot en met 20**.]

5.1 Veiligheid in de gemeentelijke organisatie

[In deze paragraaf wordt aangegeven hoe veiligheid verankerd wordt binnen de afdelingen en hoe de functie ambtenaar integrale veiligheid ingevuld en gepositioneerd wordt (**beleidsvraag 16**).]

...

5.2 Interne en externe afstemming

[In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze, met welke frequentie en via welke overleggen afgestemd wordt met de interne en externe partners (**beleidsvraag 17**).]

...

5.3 Politiek-bestuurlijke inbedding

[In deze paragraaf wordt aangegeven hoe veiligheid politiek-bestuurlijk ingebed wordt, i.e.: welke bestuurder verantwoordelijk is voor integrale veiligheid en op welke wijze de Raad zijn kaderstellende en controlerende rol met betrekking tot veiligheid invult (**beleidsvraag 18**).]

...

5.4 Planning en control

[In deze paragraaf wordt aangegeven welke planning en control nodig zijn, welke instrumenten daarvoor gehanteerd kunnen worden, hoe de beleidscyclus eruit ziet etc **(beleidsvraag 19)**.]

...

5.5 Communicatie

[In deze paragraaf wordt aangegeven hoe er gecommuniceerd wordt over het beleid. Het gaat daarbij zowel om het beleid als geheel als onderdelen van de aanpak die bijzondere communicatie vereisen (zoals de aanpak van risicocommunicatie) **(beleidsvraag 20)**.]

...

Bijlagen

[Mogelijke bijlagen bij de kadernota zijn het Convenant Integrale Veiligheid en het ingevulde Stramien Veiligheidsanalyse – een van de andere flankerende instrumenten (zie de aanwijzingen in hoofdstuk 2).]

...